

Egzamin typu B

Podręczniki:

R. Michałowski, *Historia powszechna. Średniowiecze*, Warszawa 2009.

B. Zientara, *Historia powszechna*, Warszawa 1973 (i następne wydania) – uzupełniająco dla późnego średniowiecza.

T. Jurek, E. Kizik, *Historia Polski do 1572 roku*, Warszawa 2013 [do końca XV w.]

Egzamin typu A

Podręczniki:

Jak w egzaminie typu B + 7 monografii do wyboru:

Monografie: historia Polski średniowiecznej (do wyboru 3 pozycje):

* J. Banaszkiwicz, *Podanie o Piaście i Popielu, Studium porównawcze nad wczesnośredniowiecznymi tradycjami dynastycznymi*, Warszawa 1986 lub 2010.

* J. Banaszkiwicz, *Polskie dzieje bajeczne Mistrza Wincentego Kadłubka*, Wrocław 1998.

* S. Bylina, *Chryścianizacja wsi polskiej u schyłku średniowiecza*, Warszawa 2002.

* Z. Dalewski, *Rytuał i polityka. Opowieść Galla Anonima o konflikcie Bolesława Krzywoustego ze Zbigniewem*, Warszawa 2005.

* Z. Dalewski, *Władza, przestrzeń, ceremoniał. Miejsca i uroczystości inauguracji władcy w Polsce średniowiecznej do końca XIV wieku*, Warszawa 1996.

* W. Drelicharz, *Idea zjednoczonego królestwa w średniowiecznym dziejopisarstwie polskim*, Kraków 2012.

* J. Kłoczowski, *Wspólnoty zakonne w średniowiecznej Polsce*, Lublin 2010.

* J. Maciejewski, *Episkopat polski doby dzielnicowej 1180 – 1320*, Kraków – Bydgoszcz 2003.

* M. Michalski, *Kobiety i świętość w żywotach trzynastowiecznych księżnych polskich*, Poznań 2004.

* R. Michałowski, *Princeps fundator. Studium z dziejów kultury politycznej w Polsce X – XIII wieku*, Warszawa 1993.

* R. Michałowski, *Zjazd Gnieźnieński. Religijne przesłanki powstania arcybiskupstwa gnieźnieńskiego*, Wrocław 2005.

* K. Modzelewski, *Organizacja gospodarcza państwa piastowskiego*, Wrocław 1987.

* A. Pleszczyński, *Niemcy wobec pierwszej monarchii piastowskiej (963 – 1034). Narodziny stereotypu*, Lublin 2008.

* E. Potkowski, *Książka rękopiśmienna w kulturze Polski średniowiecznej*, Warszawa 1984.

* I. Skierska, *Sabbatha sanctifices. Dzień święty w średniowiecznej Polsce*, Warszawa 2008.

* K. Skwierczyński, *Recepcja idei gregoriańskich w Polsce do początku XIII wieku*, Wrocław 2005

* M. Starnawska, *Świętych życie po życiu. Relikwie w kulturze religijnej na ziemiach polskich w średniowieczu*, Warszawa 2008

* P. Węcowski, *Początki Polski w pamięci historycznej późnego średniowiecza*, Kraków 2014.

- * A. Witkowska, *Kulty pątnicze piętnastowiecznego Krakowa. Z badań nad miejską kulturą religijną*, Lublin 1984.
- * H. Zaremska, *Żydzi w średniowiecznej Polsce. Gmina krakowska*, Warszawa 2011
- * B. Zientara, *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa 1975
- * P. Żmudzki, *Władca i wojownicy. Narracje o wodzach, drużynie i wojnach w najdawniejszej historiografii Polski i Rusi*, Wrocław 2009

Historia powszechna (4 pozycje do wyboru):

- * G. Althoff, *Ottonowie. Władza królewska bez państwa*, Warszawa 2009.
- * G. Althoff, *Potęga rytuału. Symbolika władzy w średniowieczu*, Warszawa 2011.
- * R. Bartlett, *Tworzenie Europy. Podbój, kolonizacja i przemiany kulturowe 950 – 1350*, przeł. G. Waluga, Poznań 2003.
- * M. Bloch, *Królowie cudotwórcy. Studium na temat nadprzyrodzonego charakteru przypisywanego władzy królewskiej zwłaszcza we Francji i w Anglii*, Warszawa 1998
- * C. W. Bynum, *Holy Feast and Holy Fast. The religious significance of food to medieval women*, Berkley – Los Angeles – London 1987.
- * *Christianization and the Rise of Christian Monarchies. Scandinavia, Central Europe and Rus' c. 900 – 1200*, red. N. Berend, Cambridge 2007
- * Z. Dalewski, *Modele władzy dynastycznej w Europie Środkowo-Wschodniej we wczesniejszym średniowieczu*, Warszawa 2014.
- * G. Duby, *Rycerz, kobieta i ksiądz. Małżeństwo w feudalnej Francji*, przeł. H. Geremek, Warszawa 1986.
- * P. Geary, *Furta sacra. Thefts of Relics in the Central Middle Ages*, Princeton 1978.
- * A. Gieysztor, *Mitologia Słowian*, wyd. 2, oprac. A. Pieniądz, Warszawa 2006.
- * M. T. Gronowski, *Spór o tradycję. Cluny oczyma swoich i obcych: pomiędzy pochwałą a negacją*, Kraków 2013
- * *Historia życia prywatnego, t. 2: Od Europy feudalnej do renesansu*, red. G. Duby, Wrocław 1998.
- * D. Iogna-Prat, *Ład i wykluczenie. Cluny i społeczność chrześcijańska wobec herezji, judaizmu i islamu (1000 – 1150)*, Kraków 2013.
- * E.H. Kantorowicz, *Dwa ciała króla. Studium ze średniowiecznej teologii politycznej*, Warszawa 2007.
- * R. Kiersnowski, *Moneta w kulturze wieków średnich*, Warszawa 1988
- * J. Kłoczowski, *Młodsza Europa. Europa Środkowo-Wschodnia w kręgu cywilizacji chrześcijańskiej średniowiecza*, Warszawa 1998
- * J. Kłoczowski, *Wspólnoty chrześcijańskie w tworzącej się Europie*, Poznań 2003.
- * G. Koziol, *Łaganie o przebaczenie i łaskę. Porządek rytualny i polityczny wczesnośredniowiecznej Francji*, Warszawa 2009.
- * A. Kuźmiuk-Ciekanowska, *Święty i historia Dynastia Przemyślidów i jej bohaterowie w dziele mnicha Krystiana*, Kraków 2007.

- * H. C. Lawrence, *Monastycyzm średniowieczny: Formy życia religijnego w średniowiecznej Europie Zachodniej*, Warszawa 2005
- * L. Leciejewicz, *Słowianie Zachodni. Z dziejów tworzenia się średniowiecznej Europy*, Wrocław 1989.
- * J. Le Goff, *Inteligencja w wiekach średnich*, Warszawa 1997 (i późniejsze wydania).
- * J. Le Goff, *Święty Ludwik*, Warszawa 2001.
- * A. Guriewicz, *Kultura i społeczeństwo średniowiecznej Europy*, Warszawa 1997.
- * E. Le Roy Ladurie, *Montaillou. Wioska heretyków 1294 – 1324*, Warszawa 1988
- * M. Małowist, *Wschód i zachód Europy w XIII – XVI wieku*, Warszawa 1973 (i późniejsze wydania).
- * T. Manteuffel, *Narodziny herezji*, Warszawa 1963 (i późniejsze wydania).
- * J-C. Maire Vigueur, *Rycerze i mieszczaństwo. Wojna, konflikty i społeczeństwo w średniowiecznych Włoszech, XII – XIII wieku*, Warszawa 2008.
- * R. Mazo Karras, *Seksualność w średniowiecznej Europie*, Warszawa 2005
- * M. McCormick, *Narodziny Europy. Korzenie gospodarki europejskiej, 300-900*, Warszawa 2007.
- * R. McKitterick, *Królestwa Karolingów. Władza – konflikty – kultura 751 – 987*, Warszawa 2011.
- * K. Modzelewski, *Barbarzyńska Europa*, Warszawa 2004
- * C. Morris, *Monarchia papieska. Dzieje Kościoła Zachodniego w latach 1050 – 1250*, Kęty 2015,
- * M. Pacaut, *Dzieje Cluny*, Kraków 2010.
- * A. Pleszczyński, *Przestrzeń i polityka: studium rezydencji władcy wcześniejszego średniowiecza na przykładzie czeskiego Wyszehradu*, Lublin 2000.
- * J. Pysiak, *Król i Korona Cierniowa. Kult relikwii we Francji Kapetyngów*, Warszawa 2012
- * P. Riché, *Karolingowie. Ród który stworzył Europę*, Warszawa 1997
- * H. Samsonowicz, *Życie miasta średniowiecznego*, Poznań 2001.
- * J.- C. Schmitt, *Gest w średniowiecznej Europie*, Warszawa 2006.
- * J. C. Schmitt, *Duchy: żywi i umarli w społeczeństwie średniowiecznym*, Warszawa 2002
- * K. Skwierczyński, *Mury Sodomy. Piotra Damianiego „Księga Gomory” i walka z sodomią wśród kleru*, Kraków 2011
- * J. Strzelczyk, *Iroszkoci w kulturze średniowiecznej Europy*, Warszawa 1987
- * J. Strzelczyk, *Longobardowie. Ostatni z wielkiej wędrówki ludów, V – VIII wiek*, Warszawa 2015.
- * M. Tomaszek, *Klasztor i jego dobroczyńcy. Średniowieczna narracja o opactwie Brauweiler i rodzie królowej Rychezy*, Kraków 2007
- * D. Třestík, *Narodziny Wielkich Moraw. Morawianie, Czesi i Europa Środkowa w latach 791 – 871*, Warszawa 2009
- * A. Vauchez, *Duchowość średniowiecza*, Gdańsk 1996.
- * I. Wood, *Królestwa Merowingów. Władza – społeczeństwo – kultura, 450 - 751*, Warszawa 2009.

* B. Yorke, *Królowie i królestwa Anglii w czasach Anglosasów, 600-900*, Warszawa 2009.

* B. Zientara, *Świt narodów europejskich. Powstawanie świadomości narodowej na obszarze Europy pokaolińskiej*, Warszawa 1985.